

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 12 JANUARI 1916

No. 2

INHOUD

	Blz.
1 — ENGLAND'S BETALINGSBALANS	13
2 — DE TWENTSCHE TEXTIELINDUSTRIE IN HET AFG. JAAR....	14
3 — DE RUBBERMARKT IN 1915	15
4 — De Importhandel in voedergranen en de Regeering	15
5 — Regeeringsmaatregelen op handelsgebied	16
6 — Regeling van den verhuur van Rijnschepen.....	17
7 — Scheepsprizen	17
8 — RECHTSPRAAK	17
9 — BOEKAANKONDIGING	17
10 — STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	18—24
11 — Geldkoersen. Effectenbeurzen.	
12 — Wisselkoersen. Goederenhandel.	
Bankstaten. Verkeerswezen.	

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10.—, buitenland en koloniën f 12.— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0.35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

10 JANUARI 1916.

De geldmarkt kenmerkte zich door een groote ruimte van geld. Particulier disconto; dat aan het einde der vorige week moeilijk te plaatsen was en waarvan slechts kleine posten à $3\frac{3}{4}$ % genomen werden, was spoedig à 3 % onder te brengen. Prolongatie liep van $3\frac{3}{4}$ % terug tot $2\frac{1}{2}$ %.

Deze ruimte van geld ontstond gedeeltelijk door de aflossing op 3 Januari van een groote post schat-kistbiljetten en -promessen. Van het recht om het de vorige week toegewezen papier te betalen met oud onder aftrek van rente voor de loopende dagen was blijkbaar slechts gedeeltelijk gebruik gemaakt, zoodat de toen betaalde gelden nu weder vrijkwamen. Ook aanvoer van groote posten goud uit Engeland en Oostenrijk bracht nieuwe middelen, terwijl het vrij komen van de Januari-coupons ook belangrijk tot de ruimte zal hebben bijgedragen, evenals de gelden, die voor het interim-dividend van de Koninklijke gereed zouden liggen.

Mandele

ENGELAND'S BETALINGSBALANS.

De vraag, welke wijzigingen Engeland's betalingsbalans door den oorlog heeft ondergaan, heeft al heel wat pennen in beweging gebracht. En geen wonder. Geen land toch, dat deel heeft aan het wereldverkeer, of het heeft bij de Londensche wisselkoersen het grootste belang. En, wat is de wisselkoers anders dan de afspiegeling van den betalingsbalans?

Meer dan eenig ander land is Engeland, het vrijhandelsland bij uitnemendheid, om niet te zeggen het eenige vrijhandelsland onder de groote mogendheden, voor zijn bestaan op het internationaal ruilverkeer aangewezen. Hoogstens 20 % van zijn voedsel produceert het Vereenigd Koninkrijk binnen zijne grenzen; zijn voornaamste industrie — de textielindustrie in Lancashire — betreft al zijn grondstof uit het buitenland, hetzelfde geldt voor tal van andere industrieën; alleen steenkool bezit Engeland in meer dan voldoende mate.

Hoe betaalt Engeland dezen ontzaglijken invoer? Door zijn uitvoer van machines en andere kwaliteitsgoederen; door zijn steenkooluitvoer; door de cijns, die tal van landen, in de eerste plaats de jonge overzeesche landen, aan dit naast Frankrijk grootste crediteurland voor de te hunner beschikking gestelde kapitalen hebben te voldoen; door zijn diensten als vrachtvaarder, verzekeraar en financier van het wereldverkeer; door de vorderingen, ontstaan door de verteringen van vermogenden uit alle deelen der wereld in Engeland.

Tezamen vormen deze posten een bedrag, dat in gewone tijden niet alleen de kosten van den invoer ruimschoots pleegt te dekken, doch daarnaast de mogelijkheid laat een groot deel der vorderingen niet te innen, d.w.z. in nieuwe belegging om te zetten, aldus de cijnspligtigheid van het buitenland aan het Vereenigd Koninkrijk met ieder jaar vergrootend.

In cijfers, ten deele de officieele cijfers over 1913, ten deele naar (Engelsche) schatting:

Invoer (— heruitvoer)	£ 600 miljoen
Uitvoer	„ 480 „
Nadeelig saldo.....	
	£ 120 miljoen
Rente van beleggingen	
in het buitenland...	£ 200 miljoen
Opbrengst v. vrachten	
en verdere diensten. „ 120 „	
	„ 320 „

Saldo ter nieuwe belegging... £ 200 miljoen

Door den oorlog zijn in deze cijfers belangrijke wijzigingen gebracht. De ontzaglijke aankopen van oorlogsbehoefden, de prijsstijgingen der geïmporteerde eerste levensbehoefden en grondstoffen, de druk op de Engelsche exportindustrie door den oorlog, het gerequireerd zijn van een deel der handelsvloot, het wegvallen van een deel der verdere diensten aan het buitenland — deze alle hebben de balans ten ongunste van Engeland bezwaard; ertegenover staat als eenige post van beteekenis de stijging der zeevrachten.

Wil men deze veranderingen onder cijfers brengen, dan is men — het spreekt vanzelf — meer dan ooit op schattingen aangewezen. Met name geldt dit voor de niet in de gepubliceerde invoercijfers begrepen regeeringsaankopen van oorlogsbehoeften en voor de veranderingen in den opbrengst der vrachten en verdere diensten. Daarentegen zijn de cijfers omtrent in- en uitvoer bekend en betrouwbaar en zijn de cijfers omtrent de leeningen aan bondgenooten en eigen koloniën in hoofdzaak na te gaan.

De hieronder volgende cijfers zijn ontleend aan de belangrijke en gemotiveerde beschouwingen, die het Engelsche weekblad „the Statist” in de laatste maanden meermalen aan het onderwerp heeft gewijd, beschouwingen, die ook buiten Engeland de aandacht hebben getrokken. Een enkel cijfer, met name de £ 250 millioen opbrengst van vrachten en verdere diensten, waarvan niettegenstaande de requisities van schepen, de vrachten tot niet minder dan £ 225 millioen zouden gestegen zijn, maakt misschien den indruk eenigszins hoog te zijn.

De cijfers geven weer den toestand van het oogenblik. De in- en uitvoercijfers zijn de werkelijke cijfers over 1915.

Invoer (— heruitvoer)	£ 755 millioen
Uitvoer (incl. uitvoersaldo goud) ..	„ 410 „
Nadeelig saldo	£ 345 millioen
te vermeerderen met de regeerings- aankopen van oorlogsbehoeften in het buitenland, op het oogenblik te schatten op £ 20 millioen p. mud.	£ 240 „
Totaal nadeelig saldo.....	£ 585 millioen
Rente van beleggingen in het buitenland.....	£ 175 millioen
Opbrengst v. vrachten en verdere diensten ... „ 250 „	„ 250 „
	„ 425 „
Tekort.....	£ 160 millioen

Dit tekort moet nu vermeerderd worden met de leeningen aan bondgenooten en koloniën. Hiervoor meent men voor 1915 te kunnen stellen £ 350 millioen, welk bedrag in den laatsten tijd evenwel voortdurend stijgende schijnt. The Statist van 8 dezer meent voor den komenden tijd dan ook stellig op een basis van £ 450 millioen te moeten rekenen, waardoor het tekort stijgt tot rond £ 600 millioen per jaar.

Nu zal men terecht opmerken, dat drie vierde van dit tekort zich omzet in rente-, hooge rente-dragende schuld van het buitenland, waardoor op den duur Engeland's positie het omgekeerde van verzwakt wordt — dit neemt niet weg, dat op het oogenblik dit ontzaglijk tekort de handhaving van den sterlingkoers tot een voortdurend moeilijker probleem maakt.

De middelen, die men tot dit doel aanwendt, zijn den lezer in hoofdzaak bekend. Op het oogenblik staat het terugbrengen van zich in Engelsche handen bevindende fondsen, waarvoor naar men weet de Engelsche regeering als tusschenpersoon zal optreden, en het scheppen van handelscredieten in de Vereenigde Staten op den voorgrond. Cijfers hieromtrent zijn moeilijk te geven. De opinie van personen, aan wier oordeel men waarde moet hechten, is dat tot dusver de door particulieren teruggevoerde Amerikaansche fondsen niet een bedrag van beteekenis vormen, terwijl de in New-York geopende credieten vooralsnog hoogstens enkele tientallen millioenen dollars beloopten.

Het aan Engeland komende deel der Fransch-Engelsche leening bedroeg £ 50 millioen en was dus volgens bovenstaande berekening voldoende voor twee maanden. Aangeteekend zij nog, dat volgens de Amerikaansche statistieken in 1915 £ 90 millioen goud de Vereenigde Staten binnenvloede. Een belangrijk deel van dit bedrag is ongetwijfeld de Engelsche betalingsbalans ten goede gekomen.

Op het oogenblik, nu men begonnen is het probleem krachtig en systematisch aan te vatten, is de wissel-

koers van New York op Londen gunstiger voor Engeland dan zij in maanden geweest is. Men zal echter hebben af te wachten, in hoeverre Engeland's hulpbronnen ook op den duur tegen het groeiende tekort opgewassen zullen blijken. Falen de middelen, dan zal een daling van het pond sterling als in het Napoleontische tijdperk niet te verhinderen zijn.

Prof. B.

DE TWENTSCHE TEXTIELINDUSTRIE IN HET AFGELOOPEN JAAR.

Wanneer wij thans reeds eene grafische voorstelling konden geven van den gang van zaken in de Twentsche textielindustrie in het afgelopen jaar, dan zouden wij naar alle waarschijnlijkheid een lijn moeten teekenen, die betrekkelijk laag beginnend, geleidelijk opklom tot ongeveer de normale hoogte aan het eind van 1915.

In het begin toch van het afgelopen jaar ging de Twentsche textielindustrie nog zeer gebukt onder de gevolgen van den oorlog, welke even goed als hier ook in de voornaamste afzetgebieden onzer katoenenmanufacturen: het verre Oosten, Nederlandsch-Indië, Britsch-Indië en China, werden gevoeld; even als hier leidde het uitbreken van den oorlog daar in den aanvang tot eene plotselinge inkrimping van het zakenleven. Dit was ook alleszins verklaarbaar. Waar de groote importhuizen ginds in den loop der laatste jaren ontzaglijke voorraden katoenenmanufacturen hadden ingeslagen, waarvan waarschijnlijk nog een groot quantum onverkocht in de magazijnen aanwezig was, sprak het wel van zelf, dat nieuwe orders na het uitbreken van den oorlog aanvankelijk uitbleven en dat men in afwachting van de komende tijden zich er voorloopig toe bepaalde, de aanwezige voorraden zoo goed mogelijk van de hand te doen. Daarbij kwam, dat ook de algemeene onzekerheid in het goederenverkeer en de moeite om zich van het benodigd geld geregeld te voorzien, de lust tot het doen van nieuwe bestellingen ginds niet grooter maakten. Zodoende werkten de Twentsche weverijen in het eind van 1914 en in het begin van het vorig jaar veelal belangrijk korter dan in normale tijden en dan nog hoofdzakelijk in voorraad, waarmee althans bereikt werd, dat de arbeiders zooveel mogelijk hunne noodzakelijke inkomsten behielden.

Met de spinnerijen was het uit den aard der zaak niet veel beter gesteld. Immers deze voorzien bijna uitsluitend onze eigen weverijen van grondstof en eene malaise in de weverijen wordt derhalve ook in de spinnerijen onmiddellijk nagevoeld. Zij ondervonden daarenboven groote moeilijkheid om aan grondstof te komen. Zooals men weet betrekken in normale omstandigheden onze spinnerijen de ruwe katoen uit Amerika, hetzij direct, hetzij via Liverpool of Breinen. Laatsgenoemde katoenmarkt verloor echter al spoedig hare beteekenis en men was dus verder alleen op Liverpool en na den nieuwen oogst op Amerika aangewezen. De bezwaren, welke dit voor onze spinnerijen meebracht — dezelfde, die men bij het betrekken van goederen uit Engeland en Amerika in het algemeen ondervonden heeft — zijn genoegzaam bekend. Sedert ongeveer Mei 1915 moest ook katoen aan de N. O. T. worden geconsigneerd en ontstonden dus ook voor de spinners alle bezwaren, die aan de bemiddeling van deze maatschappij nu eenmaal noodzakelijkerwijs verbonden zijn. Intusschen werd het voor onze spinners gaandeweg een voordeel, dat ook de invoer van Engelsche garen s, welke naast de Nederlandsche de belangrijkste grondstof onzer weverijen zijn, hoe langer hoe bezwaarlijker werd. De spinnerijen in Lancashire hebben n.l. in het afgelopen jaar onder zeer bezwarende omstandigheden moeten werken en de uitvoer hunner garen s heeft aan geduchte beperking vanwege de Engelsche Regeering blootgestaan. Bovendien ontstond door de steeds sterker wordende recruetering in

Engeland langzamerhand groot gebrek aan arbeidskrachten in de Engelsche spinnerijen, zoodat, toen men de moeilijkheden en formaliteiten, verbonden aan den uitvoer van garens naar Nederland, weer eenigszins te boven was gekomen, de productie inmiddels zeer sterk was gedaald. Dit ging zelfs zoo ver, dat van een normalen uitvoer, voldoende voor de behoefte der Nederlandsche weverijen, die zich nu ook niet meer als voor den oorlog in Duitschland, België of Oostenrijk konden voorzien, weldra geen sprake meer was, en voorloopig ook nog wel niet zal kunnen zijn. Een en ander kwam ouzen spinners ten goede, omdat deze nu vrijwel alleen in het dreigend tekort onzer weverijen hadden te voorzien. Vooral werd van hunne productie veel gevraagd toen de afzetmogelijkheid der weverijen in het afgelopen jaar zich gaandeweg verbeterde. Toen n.l. de toestand in Indië en China langzamerhand weer normaal was geworden, de oude voorraden van de hand waren gedaan en er weer nieuwe bestellingen inkwamen, kwam ook de productie onzer weverijen van lieverlede weer op een normaal peil en deze verbetering in den toestand houdt ook op het oogenblik nog altijd aan. Het is dan ook in hoofdzaak daaraan te danken, dat het jaar 1915 zoowel voor de Twentsche spinnerijen als weverijen waarschijnlijk bij normale jaren niet ten achter zal hebben gestaan.

Bepaald gunstig is het jaar 1915 zelfs geweest voor die bedrijven, welke uitsluitend of in hoofdzaak voor het binnenland werken. Aan haar productievermogen werden groote eischen gesteld, vooral ook door de bestellingen van het legerbestuur. Toch blijft des ondanks het jaar 1915 voor onze Twentsche industrieën een jaar van ongekeerde zorg. Wel konden er voor het fabrikaat goede prijzen worden gemaakt, maar de opbrengst was toch lang niet altijd evenredig aan de geweldige verhooging, die de productiekosten bijna in alle deelen ondergingen. De groote moeilijkheden om aan de verschillende grondstoffen te komen — men denke behalve aan de hoofdgrondstoffen zelf, nog aan de talrijke hulpmiddelen, zooals bijv. de aniline kleurstoffen en zooveel andere in de textielindustrie gebruikte chemicaliën —, de buitensporig hooge vrachten en kosten van verzekering en de voortdurende onzekerheid, wat de toekomst brengen zal, hebben op het jaar 1915 ook voor de textielindustrie hun stempel gedrukt. Het lijdt dan ook geen twijfel, of de Twentsche fabrikanten zullen, wanneer de oorlog eenmaal een einde neemt en de vroeger normale prijzen weder op alle markten terugkeeren, met den verkoop hunner thans uitermate dure voorraden lang niet altijd even gelukkig kunnen slagen en het is daarom te hopen, dat de betrekkelijk gunstige gang van zaken, welke voor het oogenblik kan worden geconstateerd, hen voldoende in staat stelt om zich tegen eventueel toekomstige tegenslagen reeds bij voorbaat te versterken.

Terpstra

RUBBERMARKT IN 1915.

Bij het geven van een overzicht over de rubbermarkt in het jaar 1915, moet de markt in Holland worden uitgeschakeld.

De geregelde aanvoeren toch moesten reeds in October 1914 worden gestaakt, zoodat de maatschappijen die hun product tot dusver hier te lande verkochten, op andere wijze daarover beschikten, hetzij door verkoop naar Amerika en Engeland of in Indië.

In het voorjaar werd door bemiddeling van de Nederlandsche Overzee Trust Mij. de invoer weder mogelijk. Hiervan werd door eenige importeurs gebruik gemaakt, totdat ook deze aanvoeren weder werden stop gezet.

Wij moeten ons dus bepalen tot de gebeurtenissen die zich op de hoofdmart van rubber, d. i. Londen, afspelen.

In het algemeen waren de verwachtingen die men in

1914 van de rubberprijzen voor 1915 had niet hoog gespannen. Immers, tegenover het feit dat de productie tengevolge van het tapbaar worden der in enorm aantal in 1910/1911 geplante boomen belangrijke grooter zoude worden, had men volstrekt geen zekerheid, dat het verbruik in gelijke mate zou toenemen. Eenige der reeds in volle productie zijnde plantages, die bij een prijs van 2/- toch nog goed konden verdienen, hadden het derhalve reeds raadzaam geacht, een gedeelte hunner productie van 1915 tot dien prijs te verkoopen en, toen na het uitbreken van den oorlog het betrekken van rubber aan de centrale mogendheden onmogelijk werd gemaakt, waardoor een groot verbruik werd uitgeschakeld, werd de stemming er niet beter op.

Het bleek echter spoedig dat voor den modernen oorlog groote hoeveelheden rubber benodigd zijn; de Engelsche en Amerikaansche fabrieken kregen volop werk en dientengevolge ontstond goede vraag, waardoor prijzen geleidelijk opliepen tot 2/4. Een verdere rijzing ontstond in November (tot 2/7) toen, tengevolge van het vergaan van eenige ladingen rubber, eene storing in aanvoer en afleveringen ontstond en de verkoopers die op levering verkocht hadden, hunne contracten moesten indekken. Toen echter korten tijd daarna de Engelsche regeering het noodig vond den uitvoer van Rubber uit Engeland en de koloniën naar Amerika te verbieden, ontstond eene reactie; de voorraden in Engeland namen snel toe en de prijs voor Hevea daalde tot 2/2.

Amerika moest zich alleen met de Centraal en Zuid-Amerikaansche soorten behelpen en de prijs van het Braziliaansche product (Para) steeg dientengevolge tot 2/9.

In Januari werd het embargo op rubber naar Amerika opgeheven en onmiddellijk vonden groote verscheppingen plaats, waardoor de Engelsche markt werd ontlast.

Na dien bleef een geregelde vraag ontstaan vooral van Amerika, waar het verbruik in het eerste halfjaar ongeveer 13,000 tons grooter was dan in de eerste 6 maanden van 1914.

De prijs van het Plantageproduct liep geleidelijk op tot 2/7, terwijl Para tot 2/6 daalde.

Tegen einde April verflauwde de markt eenigszins tengevolge van het tijdelijk ontbreken van Amerikaansche orders en de prijs liep tot 2/3 terug; in de maanden Mei en Juni echter ontstond er weder meer vraag, waardoor de markt tot 2/7 opliep.

Juli was weder kalmer; in Augustus begonnen echter verschillende omstandigheden er toe bij te dragen de markt te doen rijzen. In de eerste plaats een steeds toenemende vraag, dan verscheppingsmoeilijkheden in het Oosten, het overstelpende werk in de Londensche havens, waardoor de sorteeringen slechts langzaam plaats vonden en men een premie betaalde voor gereede waar; dan door het feit, dat de Engelsche regeering zich de beschikking voorbehiield over minstens 5000 tons; toen de actie der duikbooten in de Middellandsche Zee, waaraan eenige ladingen rubber ten offer vielen; tenslotte de vrees voor de sluiting van het kanaal van Suez.

Al deze factoren droegen er toe bij, de prijzen sprongsgewijze op te jagen en dit jaar sluit op:

4/- voor Hevea,

3/8 voor Para.

Of deze hooge prijzen zich zullen handhaven is een open vraag. Voor 1916 wordt de productie van Plantagerubber op 125,000 tons (tegen een opbrengst van 95,000 tons in 1915) geschat.

DE IMPORTHANDEL IN VOEDERGRANEN EN DE REGEERING.

Een medewerker schrijft:

Terwijl reeds sedert het begin van den oorlog de aanvoer van tarwe naar ons land geheel in handen is geweest van de Regeering, bleef die van andere graansoorten grootendeels overgelaten aan den handel.

l

bleed

l

Niettemin greep ook hier de Regeering in. Zij importeerde maandelijks gemiddeld 30.000 ton Mais, vertegenwoordigend iets minder dan 1/3 der tegenwoordige behoefte van het land, en ging over tot den aanvoer van Gerst, doch in hoofdzaak voor speciale doeleinden, zooals de branderij-industrie te Schiedam. Voor hetzelfde doel en bovendien voor de roggebloem-fabricage kocht zij in Amerika rogge, doch de behoefte aan buitenlandsche rogge is, nu de inlandsche rogge door ingrijpen der Regeering in veel grootere mate dan vroeger voor menschelijk gebruik wordt angewend in plaats van voor veevoeder, van weinig beteekenis. Haver werd door de Regeering niet geïmporteerd behalve door de intendant, die vrij geregeld uit Amerika stoombootladingen aanvoerde.

De importhandel van voedergranen vond dus, ofschoon meerdere landen, vanwaar hij in normale tijden gewoon is zijn graan te betrekken, door den oorlogstoestand daarvoor nu niet in aanmerking kwamen, gelegenheid zijn bedrijf gaande te houden. Hij bediende zich daartoe van de bemiddeling der Nederlandsche Overzee Trust Maatschappij en kon zich uiteraard aan zekere controle der Britsche autoriteiten niet onttrekken. Afgezien van deze controle verheugde hij zich echter in eene betrekkelijke vrijheid van handelen. Slechts ondervond hij van tijd tot tijd zekeren druk, wanneer de Regeering door verkoop uit hare voorraden, voornamelijk van Mais, den marktprijs sterk beïnvloedde. Tusschen de Regeering en den handel bestond dientengevolge voortdurend voeling en gedurende de zomer- en najaarsmaanden van 1915 scheen het, dat de wijze, waarop de handel zijn aandeel in de taak, ons land te voorzien van voergraan, vervulde, tot geen bezwaren aanleiding gaf. Ingrijpende maatregelen van de Regeering, die tevoren den handel meer dan eens voor moeilijke vraagstukken hadden geplaatst, bleven achterwege.

Onlangs is hierin echter verandering gekomen. Naar het schijnt heeft de Britsche regeering de overtuiging gekregen, dat de aanvoeren van voedergraan, vooral Mais, naar ons land te overvloedig dreigden te worden. De naar Nederlandsche havens bestemde graanladingen werden daarom midden October onder de Engelsche kust aangehouden en eerst doorgelaten, toen overeenstemming was verkregen met de N. O. T. over de maximum hoeveelheid Mais en Rogge (deze twee artikelen worden als één geheel beschouwd, omdat onze regeering aan de landbouwers Mais in ruil geeft voor de door hen afgestane Rogge), die in ons land zoude worden geïmporteerd. Dit maximum werd bepaald op 225.000 ton per kwartaal. Daar echter voor het laatste kwartaal van 1915 deze hoeveelheid belangrijk zoude worden overschreden, werden als uitzonderingsmaatregel twee kwartalen vereenigd tot het halfjaar 1 October 1915 tot 31 Maart 1916 met eene maximum-hoeveelheid van 450.000 ton. Voor de andere granen werd zulk eene hoeveelheid niet vastgesteld. De N. O. T. had de bedoeling, de graanimporteurs verlot te geven het nog niet aangevoerde of zeilende gedeelte der 450.000 ton te importeeren en dat onder hen te verdeelen, toen de Regeering, die tot die graanimporteurs behoorde, de geheele overblijvende hoeveelheid voor zich opeischte. Zij wenschte namelijk 30.000 ton per maand te blijven aanvoeren en voorzag, dat plan niet te kunnen uitvoeren, wanneer ook anderen aan den import gedurende de eerste drie maanden van 1916 bleven deelnemen. De N. O. T. gaf daarom begin December aan de particuliere importeurs kennis, voorloopig hare bemiddeling bij den aanvoer van Mais en Rogge uit het buitenland niet meer te kunnen verleen. Vele partijen lagen echter reeds in de uitvoerlanden (Nederlandsch Indië, Argentinië en Noord-Amerika) gereed voor verlading naar Nederland en booten waren voor het vervoer

dier partijen bevracht. De Regeering heeft toen de importeurs in de gelegenheid gesteld die partijen aan haar af te geven, zoodat de verlading met de bevrachte booten kon plaats vinden. Den overnameprijs stelde zij voor Rogge vast op f 295.— per 2100 K.G. voor Mais op f 215.— per 2000 K.G. Deze laatste prijs kwam voor sommige soorten overeen met de marktwaarde, voor andere bleef zij belangrijk daar beneden. Op deze wijze legde de Regeering de hand op ongeveer 40.000 ton Mais en Rogge.

In denzelfden tijd was de aandacht der Regeering weder gevallen op de rijzing van de Mais-prijzen gedurende de laatste vier weken, die hare aanleiding vond in de te verwachten vermindering in de aanvoeren en in de onzekerheid, met welke de voorziening van ons land werd bedreigd door de mogelijkheid van verder ophouden van ladingen onder de Engelsche kust. De Regeering gebruikte daarom in de eerste weken van December haar Maisvoorraad om deze stijging tegen te gaan en wel door dien voorraad bij kleine hoeveelheden tegen steeds dalende prijzen beschikbaar te stellen. Zij bereikte daarmede voor korten tijd haar doel, doch meende, ten einde den prijs te kunnen handhaven, een gedeelte van den aangekomen en den geheelen zeilenden voorraad tot zich te moeten nemen. Den 24sten December maakte zij haar voornemen kenbaar. Voor de meeste partijen is de prijs van overneming vastgesteld (op fl. 225.— voor Plata- en Javamais en op fl. 235.— voor Amerikaansche Mixed Mais van den ouden oogst) en heeft de overdracht aan de Regeering plaats gevonden. Intusschen is echter gebleken, dat de voor het eerste kwartaal van 1916 beschikbare hoeveelheid mais niet voldoende zal zijn voor de behoefte. De Regeering heeft haar prijs reeds gebracht op fl. 235.— voor Platamais en fl. 245.— voor Amerikaansche Mais van den ouden oogst, voor welke prijzen zij slechts bij uiterst kleine hoeveelheden aan de markt is. De nog in handen van particulieren overgebleven voorraden zijn nog belangrijk duurder.

De Regeering heeft dus den aanvoer en distributie van Mais en Rogge geheel aan zich getrokken. Aan den handel blijft slechts de zorg overgelaten voor het grootste gedeelte van den import van Gerst en Haver.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uit den aard der zaak zijn de meeste maatregelen, door de Regeering thans op handelsgebied genomen, een uitvloeisel van de buitengewone omstandigheden, welke de oorlogstoestand medebrengt en die aanleiding geven tot velerlei ingrijpen van overheidswege, waaraan in normale omstandigheden niet zou worden gedacht.

Onder dergelijke maatregelen moeten wel in de eerste plaats genoemd worden de uitvoerverboden, uitgevaardigd met de bedoeling, een voldoende voorraad van het betrokken artikel tegen redelijken prijs hier te lande beschikbaar te houden, dan wel den aanvoer uit het buitenland, die bij vrij ten uitvoer toelaten van het artikel gevaar zou kunnen loopen, zooveel mogelijk te verzekeren.

In de afgelopen week zijn weder eenige nieuwe uitvoerverboden, resp. wijziging van bestaande, afgekondigd.

Mijnhout. Een artikel, dat door ons land voornamelijk uit Duitschland wordt betrokken, onmisbaar is voor de exploitatie onzer steenkolenmijnen en voor de oorlogvoerende landen eveneens van belang is voor de constructie van versterkte loopgraven, enz. Bij Kon. besluit van 16 Aug. 1914, Stbl. No. 413 werd de uitvoer van mijnhout verboden, doch reeds bij Kon. besluit van 22 Oct. 1914, Stbl. No. 502, werd dit verbod tijdelijk opgeheven. Deze tijdelijke opheffing is nu ingetrokken bij Kon. besluit van 29 Dec. 1915, Stbl. No. 522; sinds genoemden datum is dus de uitvoer van mijnhout weder verboden.

Margarine. Bij Kon. besluit van 18 Oct. 1915, Stbl. No. 432 werd verboden de uitvoer van „katoenzaadolie, kokosolie, kokosvet, sesamolie, soyaolie, grondnotenolie en, voor zoover de uitvoer daarvan niet reeds verboden is, van alle eetbare vetten, met uitzondering van margarine, voor zoover deze door hare bereiding met melk en melkbestanddeelen geschikt is gemaakt om boter te vervangen.” Margarine, mits met melk of melkbestanddeelen bereid, mocht derhalve vrij worden uitgevoerd, behoudens de bevoegdheid der douane-ambtenaren om zich door onderzoek van monsters te overtuigen van den aard van het artikel en om, in verband met een Kon. besluit van 7 Augustus 1915, opgave te verlangen van den naam van den importeur der margarine of van de grondstoffen, waaruit zij bereid werd.

Dit laatste voorschrift had ten doel, zooveel mogelijk den uitvoer te beletten van margarine, vervaardigd uit grondstoffen, die door bemiddeling van de N. O. T. hier te lande waren aangevoerd en derhalve niet uitgevoerd mochten worden. De verplichting tot opgave van den naam van den importeur van artikel of grondstof gold, behalve voor margarine, ook voor verschillende andere vetten en oliën en voor rubber.

Thans is bij Kon. besluit van 6 dezer het bovengenoemd besluit van 18 October aldus aangevuld, dat van het verbod wordt uitgezonderd „margarine, voor zooverre deze door hare bereiding met melk en melkbestanddeelen geschikt is gemaakt om boter te vervangen en bereid is door hen, die voldoen aan de voorwaarden, door Onzen Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel gesteld of nog te stellen.” De uitvoer-mogelijkheid van margarine is hiermede derhalve beperkt.

Welke de bedoelde voorwaarden zijn, kunnen margarine-fabrikanten, blijkens eene mededeeling van den Minister in de Staatscourant, te weten komen bij de Directie van den Landbouw.

In verband met het besluit van 6 Januari heeft de Minister van Financiën geschrapt van de lijst van artikelen, waarvan bij uitvoer naam van den importeur moest worden opgegeven, margarine en lijnolie (deze laatste is reeds sinds 28 Oct. 1915 ten uitvoer verboden).

Verboden zijn verder nog de uitvoer van: zaad van suikerbieten, van voederbieten en van mangelwortelen; terwijl het verbod tot uitvoer van „Turkschroodolie en dergelijke praeparaten, bestaande uit gesulfoneerde, geheel of gedeeltelijk verzepte oliën,” eenigszins is gewijzigd.

REGELING VAN DEN VERHUUR VAN RIJNSCHEPEN.

Zoals uit de overzichten in dit en het vorige nummer blijkt, is het in het Rijnvaartbedrijf sedert het begin van den oorlog bijzonder stil. Weliswaar wordt regelmatig een groot aantal schepen voor opslag van regeeringsgraan in huur genomen en worden ook van particuliere zijde vele schepen als magazijnschepen gebruikt. De huur, welke hiervoor per dag betaald wordt, is echter gering. Bovendien werd tot dusverre bij de bevrachtingen van particuliere zijde geen bepaald systeem gevolgd, zooals dit bij de bevrachting van het regeeringsgraan geschiedt, tengevolge waarvan het sommigen gelukken kon vrij regelmatig aan het werk te blijven, anderen daarentegen voor hunne schepen dikwijls geen emplooi konden vinden.

De Algemeene Rijnschippersbond heeft pogingen aangewend, hierin verbetering te brengen, en tot den handel het verzoek gericht, bij de bevrachtingen voor particulieren een beurtlijst en bepaalde minimumtarieven vast te stellen. Dit verzoek vond bij den handel weinig sympathie. Op initiatief van den Burgemeester van Rotterdam heeft een en ander het onderwerp uitgemaakt van besprekingen tusschen den Voorzitter van de Scheepvaartvereniging, het

Bestuur van den Rijnschippersbond en enkele belanghebbenden uit den handel. Als resultaat van deze besprekingen heeft thans de Voorzitter van de Scheepvaartvereniging aan den Rijnschippersbond medegedeeld, dat met inachtneming van een beurtlijst zooveel doenlijk het particuliere werk den particulieren schippers zal worden gegund. Vrijheid omtrent het te bedingen vrachtcijfer blijft daarbij voorbehouden.

Deze regeling zal ingaan op een nader te bepalen dag in den loop dezer week en voorloopig bij wijze van proef bindend zijn voor den tijd van veertien dagen.

SCHEEPSPRIJZEN.

Een van de meest merkwaardige verschijnselen in dezen oorlogstijd is de fenomenale stijging van den prijs der schepen, een natuurlijk gevolg van het steeds grooter wordend gebrek aan scheepsruimte.

In het bijzonder tweedehandsch-vrachtbotten worden, vooral van Scandinavische zijde, sterk gevraagd tegen fancy-prijzen. Verschillende Nederlandsche reederijen maakten hiervan gebruik om hun minder oeconomisch gebleken schepen van de hand te doen.

Zoo werden o.a. in den allerlaatsten tijd verkocht: een stoomschip van 3521 bruto reg. ton, ca. 6000 ton deadweight, gebouwd in 1900, voor f 1.300.000; een stoomschip van 2676 bruto reg. ton, ca. 4000 ton deadweight, gebouwd in 1903, voor 2.000.000 Kronen, zegge ca. f 1.300.000; een stoomschip van 3368 bruto reg. ton, ca. 4700 ton deadweight, gebouwd in 1897, voor f 1.100.000.

Genoemde stoomschepen zouden voor den oorlog ongetwijfeld met resp. f 350.000, f 300.000 en f 250.000 voldoende betaald zijn.

De koopers moeten er wèl van overtuigd zijn, dat de tegenwoordige stand der vrachten niet binnen afzienbaren tijd zal dalen, om bij dergelijke prijzen hun profijt nog te zien!

RECHTSPRAAK

ONTVANGER CONTRA ELEVATORMAATSCHAPPIJ.

In de procedure van de Ilkircher A. G. tegen de Graan Elevator Maatschappij heeft de Rechtbank te Rotterdam op 5 Januari l.l. uitgemaakt, dat de Elevatormaatschappij niet aansprakelijk is voor het zuigen van ongezonde tarwe en het storten op gezonde in lichter, tenzij zij die tarwe gezogen heeft uit de lumbers, of heeft gezogen in strijd met de aanwijzingen van den expediteurs-voorman, die aan boord van de zeeboot den ontvanger vertegenwoordigde.

BOEKAANKONDIGING.

EEN ZWITSERSCHE ECONOMIST.

Onder den titel *Der Schweizer Volkswirt, l'Economiste Suisse*, Monatschrift für Handel, Verkehr, Steuerwesen, Sozialpolitik und praktische Geschäftsorganisation, verscheen 1 Oct. 1915 onder redactie van W. Eggenschwyler, bij Orell Füssli, te Zürich het 1e nummer van een maandschrift, dat de aandacht van de Zwitsersche fabrikanten en handelaren wil vestigen op de groote problemen die de afloop van den oorlog vooral voor de jonge Zwitsersche industrie zal brengen. In laatste instantie stelt de redactie zich in het breed omschreven programma tot taak de economie van een „Beamtenwissenschaft” te maken tot „Unternehmerwissenschaft”.

Het eerste nummer vestigt den indruk dat de redacteur zijne taak met kracht aanvat. Statistische cijfers bevat het blad niet.

Wij ontvingen een afdruk van de op 4 Januari l.l. door den heer S. P. van Eeghen, Voorzitter der Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam uitgesproken jaarrede. Wij stellen ons voor op deze belangrijke rede nader terug te komen.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	8 Januari 1916.	20 Juli 1914.
Ned. (Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15		3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bank (Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15		4 " 23 " '14
Voors. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14		5 " 23 " '14
Bank of England .. 5 " 8 " '14		3 " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk.. 5 " 23 Dec. '14		4 " 5 Febr. '14
Banque de France.. 5 " 20 Aug. '14		3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostn. Hong. Bk. 5 " 12 Apr. '15		4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk. 6 " 29 Juli '14		5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15		5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk. 5 1/2 " 5 Jan. '15		4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk. 4 1/2 " 2 " '15		3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië ... 5 1/2 " 10 Nov. '14		5 " 9 Mei '14
Federal Res. Bk. N.Y. 3-5 " 4 Febr. '15		—
Javasche Bank .... 3 1/2 " 1 Aug. '09		3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disconto	Call-money
8 Jan. '16	—	2 1/2	5 9/16	4 1/8	—	1 3/4-2
3-8 " '16	3-9/8	2 1/4-3 1/4	5 9/16	4 1/8	—	1 3/4-2 1/2
27-31 Dec. '15	3 1/2	3 1/4-4	5 9/16	4 1/8-1/2	—	1 1/2-2 1/4
20-24 " '15	3 1/8	3-4	5 9/16	4 1/8	—	1 3/4-2
4-9 Jan. '15	—	—	2 5/16-1/2	—	—	2 5/8-3/4
5-10 " '14	4 10/16-7/8	4-5	3 9/4-4 1/8	3 1/8-9/8	3 5/8-9/4	2-4 1/4

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteringen te Amsterdam opgegeven. De dagelijksche koersen op New York en de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New-York
3 Jan. 1916 ..	10.76	41.80	38.70	2.25 1/4
4 " 1916 ..	10.63	41.05	38.10	2.22
5 " 1916 ..	10.58 1/2	40.20	37.85	2.20
6 " 1916 ..	10.42 1/2	39.75	37.60	2.18
7 " 1916 ..	10.54	40.45	37.80	2.22 3/8
8 " 1916 ..	10.56	41.40	37.70	2.23
Laagste der week	10.40	39.70	37.50	2.18
Hoogste " "	10.79	42.25	38.95	2.25 1/2
31 " 1915 ..	10.79 1/2	42.35	38.75	2.26 1/4
24 Dec. 1915 ..	10.88 1/2	43.70	39.40	2.28 3/4
Muntpariteit ...	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
8 Jan. 1916	43.10	27.80	61.—	61.75	98-1/2
Laagste d. w.	42.60	25.90	60.70	61.50	—
Hoogste " "	43.45	28.70	62.15	63.15	—
31 Dec. 1915	43.45	29.—	62.60	63.40	98-3/4
24 " 1915	43.60	30.—	62.35	63.70	98-3/4
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De eerste week van het nieuwe jaar heeft zich gekenmerkt door een onzekerheid van alle wisselkoersen, als er gedurende dezen oorlog nog niet geweest is.

De eerste vier dagen liepen de koersen sprongs-gewijze terug, Londen viel Donderdag 18 centen, terwijl Berlijn twee dagen achter elkander f 1.— per dag daalde. Vrijdag bracht echter plotseling een omkeering, en een hausse in alle wissels begon. Berlijn was f 1.20 hooger dan het slot van den vorigen dag en New-York f 5.— of ruim 2 1/4 %. Ook Zaterdag bracht voor Berlijn en Weenen een belangrijke verhooging in prijs, zoodat bijna de geheele daling weer kon worden ingehaald. Londen, Parijs en New-York veranderden niet veel meer. De verwachting, dat op een of andere wijze maatregelen getroffen zullen worden om een verdere daling van den dollarkoers tegen te gaan, heeft blijkbaar reeds een verstijvend invloed uitgeoefend.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
8 Jan. 1915	4.76.15	5.83 1/2	73 3/4	45
Laagste d. week ..	4.74.25	5.82	73 1/4	43 3/4
Hoogste " " ..	4.78.50	5.85 1/2	75 3/8	45 1/4
31 Dec. 1915	4.74.—	5.86	76 1/4	43 3/16
24 Dec. 1915	4.73.50	5.86	76 3/8	43 3/16
Muntpariteit	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	24 Dec. 1915	31 Dec. 1915	Week 3-8 Januari		8 Jan. 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	31.10	31.45	31.35	31.55	31.55
Madrid	Peset. p. £	25.10	25.05	25.—	25.05	25.05
Lissabon	d. p. milr.	34 1/2	34	34	34 1/2	34
Petrograd	R. p. £ 10	154	159	161	163	162
Alexandrië	Piast. p. £	97 3/8	97 3/8	97 3/8	97 13/32	97 13/32
Calcutta	sh/d. p. rup.	1/4 1/32	1/4 1/32	1/4 1/16	1/4 1/16	1/4 1/16
Singapore	id. p. \$	2/4 5/32	2/4 5/32	2/4 5/32	2/4 5/32	2/4 5/32
Yokohama	id. p. yen	2/1 1/2	2/1 1/2	2/1 1/2	2/1 1/2	2/1 1/2
Hongkong	id. p. \$	1/10 7/8	1/10 7/8	1/11 3/10	1/11 3/10	1/11 3/10
Shanghai	id. p. tael	2/6 1/8	2/6 1/8	2/6 3/8	2/6 3/8	2/6 3/8
Montreal	\$ per £	4.73 3/4	4.74 1/2	4.74	4.78	4.77
B. Aires 90 d. ..	d. p. gd. pes.	49	49 1/8	49 1/8	49 1/8	49 1/8
Valparaiso	d. p. pap. p.	8 1/16	8 3/16	8 3/16	8 1/32	8 1/32
Montevideo	d. p. peso	53 7/8	53 3/4	53 3/4	54	54
R. d. Janeiro ..	d. p. milreis	12 1/8	12 1/8	11 1/32	12 1/32	11 1/32

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 23—29 December 1915.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.
Baren	Continent .....
Continent	Kolonien .....
	U. S. A. ....
	Overige landen .....
	Baren en diversen .....
	Per saldo ingevloeid ..
1365	1365

ZILVER.

Volgens het weekbericht der firma Sam. Montagu & Co. is de vaste stemming voor zilver vooral toe te schrijven aan de reserveerde houding der Amerikaanse smelters. Het aanbod van Chinese zijde kon de stijging der prijzen niet tegenhouden; muntorders van het vasteland van Europa en aankopen voor Indische rekening werkten stimulerend.

Notering te Londen.

te New York.

8 Jan. 1916	26 11/16	56 1/4
31 Dec. 1915	26 1/4	55
9 Jan. 1915	22 11/16	48 3/8
10 Jan. 1914	26 3/8	57 3/4
20 Juli 1914	24 15/16	54 1/8

SURINAAMSCHE BANK.
OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.
(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rekeningen ¹⁾
20 Nov. 1915....	722	888	1.089	880	1.042
13 „ 1915....	717	910	1.040	872	1.046
6 „ 1915....	697	969	1.034	875	1.104
30 Oct. 1915....	695	970	1.050	869	1.128
21 Nov. 1914....	1.149	947	1.043	749	259
22 „ 1913....	630	1.043	476	753	361
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.
I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 5 JANUARI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Nötes issued.. £ 69.370.670	Government debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion .... „ 50.920.670
£ 69.370.670	£ 69.370.670

BANKING DEPARTMENT.

Capital ..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 32.840.016
Rest ..... „ 3.383.546	Other securities „ 114.748.048
Public deposits „ 58.156.684	Notes..... „ 34.176.425
Other deposits „ 105.835.576	Gold and silver coin ..... „ 181.890
Seven-day and other bills.. „ 17.573	
£ 181.946.379	£ 181.946.379

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
5 Jan. 1916	51.103	35.194	103.040	28.500	64.621
29 Dec. 1915	51.476	35.300	103.125	28.500	54.621
22 „ 1915	51.091	35.097	101.132	28.500	54.621
15 „ 1915	50.281	34.267	97.145	28.500	54.621
6 Jan. 1915	68.848	35.877	37.971	19.500	14.924
7 Jan. 1914	37.110	29.043	.....	.....	.....
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 31 DECEMBER 1915.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.477.258.000
davon Goldbestand	„ 2.445.185.000
Reichskassenscheine ¹⁾	„ 1.287.865.000
Noten anderer Banken	„ 3.130.000
Wechsel	„ 5.803.314.000
Lombardforderungen	„ 12.939.000
Effekten	„ 51.375.000
Sonstige Aktiva	„ 272.229.000
Grundkapital	„ 180.000.000
Reservefonds	„ 80.550.000
Notenumlauf	„ 6.917.922.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	„ 2.359.012.000
Sonstige Passiva	„ 370.626.000

¹⁾ Incl. Darlehenskassenscheine.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootdeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In miljoenen Mark.)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Darlehenskassenscheine	
				Uitgegeven totaal	In kas bij de Reichsbank
31 Dec. 1915	2.477	2.445	1.288	2.348	1.255
23 „ 1915	2.476	2.441	502	1.519	461
15 „ 1915	2.475	2.438	320	1.319	274
7 „ 1915	2.472	2.436	462	1.447	418
31 Dec. 1914	2.130	2.093	875	1.317	871
31 Dec. 1913	1.447	1.170	46	.....	.....
23 Juli 1914	1.691	1.357	65	.....	.....

Data	Wissels	Circulatie	Rek. Crt.	Officieel dekkingspercentage	Metaaldekking opeischb. schulden
31 Dec. 1915	5.803	6.918	2.359	54	27
23 „ 1915	5.406	6.270	2.046	48	30
15 „ 1915	5.275	6.100	1.766	46	31
7 „ 1915	4.991	6.041	1.667	49	32
31 Dec. 1914	3.937	5.046	1.757	60	31
31 Dec. 1913	1.490	2.593	793	58	43
23 Juli 1914	751	1.891	944	93	60

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN:

Van 30 Juli 1914 tot 28 Januari 1915 is geen weekstaat openbaar gemaakt. De met * geteekende posten komen sedert deze periode in den weekstaat voor. De bankbiljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
6 Jan. 1916	4.988.640	351.819	***	440.545	1.825.923
30 Dec. 1915	5.015.287	352.088	1.056.799	429.200	1.804.200
23 „ 1915	5.070.563	352.280	990.450	385.368	1.838.704
16 „ 1915	5.026.399	357.723	974.102	386.754	1.845.985
7 Jan. 1915	.....	.....	.....	.....	.....
8 Jan. 1914	3.502.630	639.160	.....	1.734.480	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	.....	1.541.080	—

Data	Beleening	* Buitgev. voorsch. afd. Staat	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
6 Jan. 1916	1.147.020	5.100.000	13.518.636	2.167.107	64.217
30 Dec. 1915	1.151.916	5.600.000	12.309.850	2.113.833	173.896
23 „ 1915	1.161.093	5.000.000	13.201.110	3.033.195	362.835
16 „ 1915	1.150.084	7.400.000	13.449.503	2.214.156	2.236.748
7 Jan. 1915	.....	.....	.....	.....	.....
8 Jan. 1914	810.200	—	6.017.470	740.180	242.950
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleening van buitenl. vorder.	Beleening van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleening.	Circulatie.	Rek. Crt. saldi.
30 Dec. 1915	175.500	45.558	480.000	58.839	609.449	151.100
23 „ 1915	174.691	45.235	480.000	57.600	607.179	150.725
14 „ 1915	162.307	42.620	480.000	60.292	604.243	142.906
9 „ 1915	164.072	41.699	480.000	60.021	592.832	154.130

V. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage 1)
3 Dec. '15	325.181	32.681	51.356	407.966	13.969	81
26 Nov. '15	321.068	37.212	48.973	412.952	13.385	78
19 „ '15	315.977	32.173	45.149	399.997	12.923	80
12 „ '15	297.447	31.806	43.148	374.317	13.007	80
4 Dec. '14	230.912	32.020	9.844	251.067	3.970	90

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beteenningen en disconto's
	Eigen Besit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
8 Jan. 1916 ..	489.910	167.220	54.500	3.254.190
31 Dec. 1915 ..	485.500	165.050	61.560	3.246.360
24 „ 1915 ..	497.820	166.800	58.130	3.207.450
18 „ 1915 ..	504.850	164.090	54.490	3.238.910
9 Jan. 1915 ..	330.930	98.950	32.130	2.184.210
10 Jan. 1914 ..	417.590 ¹⁾	—	1)	1.879.430
25 Juli 1914 ..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadelijk opdraagbaar	Op termijn	
8 Jan. 1916 ..	35.280	3.311.220	156.480	140.350
31 Dec. 1915 ..	35.230	3.296.710	149.780	143.600
24 „ 1915 ..	35.120	3.267.810	149.350	158.510
18 „ 1915 ..	35.050	3.238.910	148.970	163.770
9 Jan. 1915 ..	47.540	2.017.080	90.550	114.540
10 Jan. 1914 ..	45.290	1.744.480 ¹⁾	1)	22.250
25 Juli 1914 ..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

1) Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 8 Januari 1916.

Voor *Staatsfondsen* was de stemming ongeanimeerd. Onze Nederlandschen soorten, aanvankelijk zwak, kwam later, — met uitzondering van Integralen — de ontspanning op de geldmarkt (prolongatie liep van 3 $\frac{1}{4}$ tot 2 $\frac{1}{2}$ % terug) ten goede. Hongaren en Oostenrijksche schuldbrieven waren verder in reactie. Sommige Russische soorten konden zich daarentegen een weinig herstellen van de groote koersverliezen in de laatste maanden geleden. Zuid-Amerikanen waren zwak, doch zonder handel.

De lokale markt genoot weder de meeste belangstelling.

Scheepvaartfondsen, aanvankelijk weer zeer willig, reageerden vervolgens daar het vergaan van enkele booten, ook een van de maatschappij Zeevaart, de gevaren van het op het oogenblik dubbel riskant scheepvaartbedrijf weer duidelijk naar voren bracht; want in vele gevallen wordt de thans exorbitant hoge waarde der schepen niet volkomen door assurantie gedekt, terwijl het derven van de hoge vrachten, zelfs in geval van volledige vergoeding, toch een schadepost van belang beteekent. De reactie geleek echter een „reculer pour mieux sauter” want spoedig werd de rijzing des te krachtiger hervat op het noemen van zeer hoge dividend-cijfers en op geruchten, dat bijvoorbeeld de *Kon. Nederl. Stoomboot* met den verkoop van een harer schepen een voordeel van ca. 1 miljoen gulden zou hebben behaald. Al deze en dergelijke fabelachtige

winsten kunnen onder de tegenwoordige abnormale omstandigheden werkelijk behaald worden, waardoor tijdelijk zelfs het nadeel van een nog steeds dreigende zeeliedenstaking op den achtergrond kan worden gedrongen; toch blijkt uit het koortsachtig koersverloop, uit het heen en weer springen der prijzen met 50 en meer procent tegelijk op een dag, dat het zich wagen in deze afdeeling voorloopig uitsluitend aan zeer kapitaalkrachtige handen moet worden overgelaten. Ziehier eenige heftige koersschommelingen uit de afgelopen week:

	31/12	4/1	6/1	8/1
Holl. Amer. Lijn	357 $\frac{1}{2}$	385	379	384 $\frac{1}{2}$
Holl. Gulf	173 $\frac{1}{2}$	180	190 $\frac{1}{4}$	203 $\frac{1}{2}$
Kon. Holl. Lloyd	176	184	180	192
Maatschappij Zeevaart	299 $\frac{3}{4}$	318	289	285
Oostzee	251	274 $\frac{1}{2}$	316	330
Bothnia	219 $\frac{1}{4}$	243	240	298

De *rubberafdeeling* had wederom een zeer vast aanzien, daar de meeste Nederlandsche ondernemingen over het afgelopen jaar groote producties hebben verkregen, hetgeen wegens de voortdurende stijging van den rubberprijs van dubbel belang is.

Men dient echter niet uit het oog te verliezen, dat enkele ondernemingen reeds den geheelen oogst bij voorbaat verkocht hebben tot veel lageren prijs dan thans geldt. Want in Januari 1915 was de noteering slecht 2 sh. tegen meer dan 4 sh. thans. De hoogste prijs voor het buigzaam product, zijnde 12 sh. 10 voor plantage en 12 sh. voor para-rubber, werd in April 1910 besteed, toen de rijzing in de toenmalige boom-periode haar hoogtepunt bereikt had. Sedert dit oogenblik is de prijs bijna voortdurend gedaald, — met uitzondering van een korte periode in 1911, — tot dat in Januari 1915 het laagste prijspeil (2 sh. het pond) werd bereikt. In hetzelfde jaar volgde een herstel tot 3 sh. 7 ondanks het feit, dat toen voor de eerste maal de productie van plantage-rubber een cijfer van meer dan 100.000 ton per jaar bereikte, zijnde ruim het dubbele van 1913.

Ofschoon een handhaving van het huidige hoge prijspeil nà den oorlog onwaarschijnlijk is, daar de productie blijft toenemen en de groote vraag naar rubber voor oorlogsvoertuigen natuurlijk dan vermindert, zal in ieder geval Duitschland, waar de caoutchouvoorraden zoodanig uitgeput zijn, dat men al het mogelijke doet om synthetische rubber te verkrijgen, den eersten tijd na den oorlog met groote orders in de markt zijn. Intusschen moge uit het volgend staatje blijken, in welke mate ook onze Nederlandsche ondernemingen het laatste halfjaar van de rijzing in den rubberprijs geprofiteerd hebben.

	Juni 1915.	8 Jan. 1916.
Amsterdam Rubber	121 $\frac{1}{4}$	194 $\frac{1}{2}$
Bandar	40 $\frac{1}{2}$	71 $\frac{3}{4}$
Koloniale Rubber	36	51 $\frac{1}{2}$
Oost Java	78	140
Praeger	57	103
Serbadjadi	126	205

Voor *petroleumfondsen* was de belangstelling gering. Enkele Roemeense aandeelen werden aanvankelijk lager verhandeld wegens branden in het Moreni-district, waardoor ook bronnen van de Astra- en Steana Romaua in vlammen zijn opgegaan.

Door den nog steeds gedeprimeerden New Yorkschen wisselkoers was de belangstelling voor *Amerikaansche fondsen* te onzent zeer gering. De torpedeering van de „Persia”, die de politieke zorgen van Wall Street weer in een acuut stadium brengt, werkte de terughoudendheid nog in de hand. Onder deze omstandigheden kwam de stijging van den koperprijs niet geheel tot haar recht. Toch verdient de prijsrijzing van het rood metaal tot 24 c. per lb. te New York en tot ruim £ 86 per ton te Londen, de volle aandacht, daar deze prijs, met uitzondering van 1906, hooger is dan de gemiddelde jaarlijksche noteering sedert 1880, terwijl de noteering te New York in vergelijking met den stand bij het uitbreken van den oorlog (12 dollarcent) verdubbeld is. Aan de vermindering van den kopervoorraad kan deze prijsstijging niet liggen, daar deze den laatsten tijd eerder iets toegenomen is. Meer voor de hand als motief dezer rijzing ligt het gestegen koperverbruik in de Unie door de groote bedrijvigheid in de fabrieken van oorlogsartikelen en mede de belangrijke aankopen voor rekening van Duitschland voor levering onmiddellijk na den oorlog of eerder, zoo dit mogelijk is. Want Duitschland, dat reeds in normale tijden 260 à 300.000 ton koper per jaar verbruikt, waarvan het zelf niet meer dan 30.000 ton kan voortbrengen, is dringend om het rood metaal verlegen. Het voor eenigen tijd vermelde bericht, dat Duitschland 200 miljoen pond koper in de Vereenigde Staten besteld zou hebben, klinkt dan ook geenszins onwaarschijnlijk. Vermelding verdient nog, wat de Amerikaanse afdeeling hier ter beurze betreft, de introductie van *orig. gewone aandeelen: American Hide & Leather* à 13 %.

Het feit, dat deze aandelen ondanks de thans hooge ledereprijsen zoo laag noteeren, bewijst voldoende, dat kans op dividenduitkeering in de eerstvolgende jarenreeksen niet bestaat (op de pref. aandelen is ca. 110 % dividend achterstallig) zoodat het hier de introductie geldt van een uiterst speculatief aandeel, waarvan de verschijning ter beurze niet met sympathie begroet mag worden.

Te Londen heeft in de afgelopen week het dienstplichtvraagstuk de beursaandacht afgeleid, zoodat de stemming, althans voor regeeringswaarden, wederom verre van vast was. Bovendien werkten de hogere geldkoersen belemmerend op de zakenlust. Toch bestond er goede belangstelling voor de 5 % leening van *Zuid-Wales* groot £ 2.000.000 à 99 % uitgegeven, hetgeen zeer verklaarbaar is, daar door het éézijdig karakter van de beleggingsfondsen, die thans het publiek aangeboden worden (van de emissies ten bedrage van £ 685.241.700 in 1915 plaats gehad komen niet minder dan £ 614.250.700 voor rekening van de regeering) de kapitalisten gaarne een deel van hun beschikbaar bezit plaatsen in een waarde, die geen „oorlogsleening” heet. In dit opzicht is deze nieuwe uitgifte tot zekere hoogte een mededingster van de nieuwe 5 % schatkistbiljetten, die thans, om alle lagen van het publiek te kunnen bereiken, ook in coupures van £ 5, £ 20 en £ 50 verkrijgbaar worden gesteld. Consols en oorlogsleeningen noteerden dan ook iets lager, mede wegens den ongunstigen indruk, die de verdere daling van het percentage der dekking van de obligo's tot 20,95 % gemaakt heeft.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

De oogstberichten uit Argentinië blijven gunstig, zoowel wat de hoeveelheden, als wat de kwaliteiten betreft. In dat land verwacht men echter wegens de schaarschte aan stoombootruimte belangrijke moeilijkheden bij den uitvoer. De vrachten van Argentinië zijn weder zeer sterk gestegen en met het oog op deze duistere toekomst voor den Argentijnschen uitvoer van Graan zijn de prijzen aan de markten te Buenos Aires en Rosario eenigszins gedaald. Wel is de stemming bij de lagere prijzen vast, doch er is geen sprake van vrijwel gestadige prijsstijging, zooals die in Noord-Amerika plaats vindt. Daar zijn de prijzen weder hooger; voor Mais mede onder den invloed van de telkens lagere ramingen van de geogoste en voor de consumptie geschikte hoeveelheid van Canada. De uitvoer van Tarwe uit Noord-Amerika en via Noord-Amerikaansche havens blijft steeds belangrijk. De vrachten zijn langen tijd stabiel geweest, waartoe hebben medegewerkt de maatregelen der Britsche Regeering, die vele schepen heeft aangewezen voor het vervoer van Tarwe van Noord-Amerikaansche havens naar Engeland. Hierdoor werd de bovengenoemde stijging in de vrachten van Argentinië nog in de hand gewerkt. De oogsten van Tarwe in de belangrijkste landen der wereld hebben in 1915 20 miljoen ton meer bedragen dan in 1914, zoodat mag worden aangenomen, dat voldoende tarwe voor de behoefte aanwezig is, vooral omdat van deze meerdere 20 miljoen ton een groot gedeelte voor rekening komt van Noord-Amerika en Canada. Vooral in Canada stijgt de opbrengst der graanoogsten ieder jaar zeer belangrijk. In 1900 bedroeg de met tarwe bezaaide oppervlakte in de drie prairieprovincies van Canada 2.500.000 acres (met alle graansoorten gezamenlijk 3.500.000 acres), in 1910 9.301.000 acres (alle graansoorten 14.626.000 acres) in 1915 11.659.000 acres (alle graansoorten 17.948.000 acres). Het verdient echter de aandacht, dat ondanks de grotere tarweoogsten en de eveneens zeer bevredigende opbrengst der andere granen de voorraden in het Vereenigd Koninkrijk kleiner zijn dan gewoonlijk. Deze bedroegen in de voornaamste havens

	qrs Tarwe	qrs Mais	qrs Gerst	qrs Haver
op 1 Jan. 1916 ..	1.200.000	950.000	290.000	550.000
tegen 1 Jan. 1915	2.400.000	650.000	380.000	520.000
„ 1 Jan. 1914	2.000.000	1.550.000	775.000	550.000
„ 1 Jan. 1913	2.300.000	625.000	550.000	615.000

De gemiddelde prijs van tarwe in 1915 in Engeland was 52/10 per quarter, het hoogste gemiddelde sedert 1877, toen het 56/9 bedroeg. De hoogste prijs voor 1915 is bereikt in Mei van dat jaar met 62/-. Voor Gerst was het gemiddelde het hoogst sedert 1878, terwijl de gemiddelde prijs van Haver, die 30/2 per quarter bedroeg, deze hoogte niet had bereikt sedert 1818.

Dit verschijnsel van hooge prijzen ondanks de groote oogsten is in de eerste plaats te wijten aan de enorm hooge zeevrachten.

Markten in Nederland.

De Regeeringsprijs voor Tarwe is onveranderd gebleven. De schaarschte aan mais laat zich meer en meer gevoelen,

wel is de Regeering den derden Januari weder als verkoopster opgetreden, waarbij zij den prijs vaststelde op f 235.— voor Plata Mais en f 245.— voor Noord-Amerikaansche Mixed Mais, doch wegens gebrek aan beschikbaren voorraad heeft zij den verkoop in het midden der week weder moeten staken. Den 10den Januari is echter voor de provincie Noord-Holland weder Plata Mais door de Regeering ter beschikking gesteld van den handel voor f 235.—, tot welken prijs de geheele daarvoor ter beschikking gestelde hoeveelheid is opgenomen. Voor andere provinciën gold deze maatregel niet. De particuliere voorraad van Mais is nog slechts van weinig beteekenis en de prijs daaryan belangrijk hooger dan f 235.—.

Voor Gerst is de vraag sterk toegenomen als gevolg van de schaarschte en hogere prijzen van Mais. De prijzen van het artikel zijn belangrijk gestegen, ook tengevolge van de verdere verhooging van de zeevrachten en de hogere prijzen in Noord-Amerika, dat tegenwoordig de eenige gerstleverancier van beteekenis is.

Voor Haver is de belangstelling iets grooter geworden. Hiervoor gelden dezelfde redenen als voor Gerst, doch zij komen niet zoo sterk tot uiting, omdat Haver slechts weinig als veevoeder wordt gebruikt en bovendien inlandsche Haver nog ruim wordt aangeboden. De voorraden van Buitenslandsche Rogge zijn in den loop der week voor zeer sterk stijgende prijzen bijna geheel opgeruimd, grotendeels aan de branderij-industrie, die zeer bezwaarlijk zonder Rogge kan werken en door de Regeering niet meer van dit artikel wordt voorzien.

In Lijnzaad zijn geene zaken tot stand gekomen, daar de N. O. T. geene partijen ter beschikking heeft gesteld.

Lijnolie is veel duurder sedert de vorige week, voornamelijk door vraag van de margarine-fabrikanten, zoodat de werkelijke waarde van lijnzaad aanmerkelijk hooger is dan ten tijde van het vorige verslag. Voor Lijnkoeken bestond regelmatige vraag met geheel onveranderde prijzen.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mei	Mais Mei	Haver Mei	Tarwe Januari	Mais Januari	Lijnz. Januari
7 Jan. 1916....	125 1/4	77 1/8	48 1/8	9.10	4.90	12.05
31 Dec. 1915....	125 3/8	76 3/8	47 3/8	9.15	4.95	11.90
7 Jan. 1915....	138 3/8	75 3/8	55 7/8	10.55 ³⁾	5.10	9.80
7 Jan. 1914....	91 1/2	66 3/8	39 3/8	8.30 ³⁾	4.85 ⁴⁾	11.95
20 Juli 1914....	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9.40 ²⁾	5.38 ²⁾	13.70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Febr. ⁴⁾ per Mei.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	10 Jan.		31 Dec.		Soorten.	10 Jan.		31 Dec.	
	Tarwe	368	368				Haver 38 ® white clipped	13.25	12.60
Rogge No. 2 Western....	370	340			Lijnkoeken. Nd. Amer. van La Plata zaad....	150 1/2 nom.	150 1/2		395
Mais La Plata Gerst 46 ® feeding	235 ¹⁾	235			Lijnzaad La Plata				
	266	253							

¹⁾ Regeeringsprijs nominaal.

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	1-8 Jan. 1916	Sedert 1 Jan. '16	1-8 Jan. 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	22.800	22.800	—	—
Rogge	—	—	—	—
Boekweit	1.193	1.193	—	—
Mais	798	798	3.157	3.157
Gerst	2.827	2.827	—	—
Haver	1.252	1.252	—	—
Lijnzaad	—	—	2.918	2.918

IJZER EN STAAL.

De markten hebben in de afgelopen week in geen enkel opzicht iets van hunne vastheid verloren.

In Engeland is geen gebrek aan bestellingen. Over de productie is beschikt zoo spoedig zij ter markt komt. De vraag naar haematiet ruw ijzer voor binnenlandsch gebruik is zoo levendig, dat de markt nagenoeg geheel van dit materiaal verstoken blijft.

Het gebrek aan scheepsgelegenheid blijft zijn storenden invloed uitoefenen. Bovendien ondervindt het vervoer naar Glasgow moeilijkheden door het gebrek aan spoorwagens.

Bessemer Pig Iron mixed Numbers noteert 136/9 tegen 71/- verleden jaar om dezen tijd. Cleveland Iron behaalt 78/4 voor prompte en 78/9½ voor Februari levering. Stalen scheepsplaten £ 11.—; ijzeren staven £ 13.—; Bilbao Rubio erts noteert 38/- cif. Middlesbrough op basis van 50 % ijzsr.

In Duitschland wordt het arbeidersvraagstuk steeds moeilijker en het voortdurend oproepen der werklieden onder de wapens maakt het bijna onmogelijk voor de fabrikanten om hun personeel, speciaal vaklieden, weder aan te vullen.

De vraag bij de fabrieken van oorlogsmateriaal is even sterk als ooit maar tengevolge van kalmte in het bouwvak is er een merkbare afname in de vraag voor particuliere rekening. Het evenwicht wordt evenwel hersteld door aanzienlijke bestellingen voor spoorwegmateriaal met bestemming naar het Oosten. De productie van Siemens Martijn staal is bijna uitsluitend gereserveerd voor oorlogsdoeleinden.

Men beweert, dat de vraag van de zijde der neutrale landen zeer aanzienlijk is en dat de thans afgesloten contracten over het algemeen veel hooger prijzen hebben behaald dan door de verschillende syndicaten voor het binnenland werd vastgesteld.

Veel besproken is de regeeringsmaatregel om den uitvoer van Trägern, Formeisen, Stabeisen en Bandeisen te beperken. Naar men verneemt is dit slechts een voorzorgsmaatregel om te beletten, dat het staal naar een vijandelijk land gaat en men verwacht, dat de leveringen aan neutrale landen zullen blijven voortgaan door bewilliging van bijzondere vergunningen.

In Amerika zijn nooit in de geschiedenis zooveel bestellingen geboekt als in de laatste paar maanden, noch hebben de prijzen sedert het oprichten der Steel Trust ooit zulk een hoogte bereikt als thans.

De productie van ruw ijzer gedurende December 1915 bedroeg 3.203.000 ton vergeleken bij 3.037.308 ton in Nov. 1915 en 1.515.752 ton in December 1914.

Het aantal hoogovens in werking bedraagt 295 tegen 174 in December 1914.

Noteeringen te Londen vindt men onder het hoofd metalen. De prijzen van de Deutsche syndicaten voor het eerste kwartaal 1916 zijn de vorige week reeds medegedeeld.

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
7 Jan. 1916..	78/4	87.10/-	173.10/-	33.10/-	88.-/-
31 Dec. 1915..	78/3	86.5/-	167.-/-	29.18/9	83.-/-
8 Jan. 1915..	54/8	59.15/-	150.-/-	18.15/-	28.10/-
9 Jan. 1914..	50/4 1/2	62.17/6	168.5/-	19.7/6	21.11/3
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Het mildere weder heeft de dringende vraag naar kolen voor huishoudelijk gebruik doen luwen, overigens blijft de markt even levendig als tevoren.

In Cardiff zijn de aanvragen zeer talrijk en de toon blijft overal krachtig met ecne neiging voor stijgende prijzen.

KATOEN.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.
(Middling Uplands.)

	6 Jan. '15	31 Dec. '15	24 Dec. '15	6 Jan. '14	4 Jan. '13
New York.....	12.45 c	12.65 c	12.15 c	8.05 c	12.40 c
Liverpool.....	8.35 d	7.92 d	7.63 d	4.74 d	7.05 d

Ontvangsten, in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 6 Jan. '16	Overeenkomstige perioden	
		1914-'15	1913-'14
Ontvangsten Gulf-Havens...	2794	3349	4340
" Atlant. Havens	1519	1713	3168
Uitvoeren naar Gr. Britannië	1012	1322	2068
" " 't Vasteland..	1194	1239	3297
" " Japan etc....	165	216	207

Voorraden in duizendtallen	6 Jan. '16	6 Jan. '15	6 Jan. '14
Amerik. havens.....	1770	1623	1075
Binnenland.....	1357	1181	890
New York.....	322	84	108
New Orleans.....	431	331	278

WOL.

In Engeland blijft goede vraag bestaan, vooral voor „fine and medium crossbred tops”. Men verwacht opnieuw belangrijke khakibestellingen door de Regeering, waardoor de markt een vaste tendenz houdt. In Argentinië begint het aanbod van betere soorten reeds te verminderen; aanzienlijke hoeveelheden zijn daar opgeslagen, waarschijnlijk voor rekening van Deutsche huizen. De export van Australië wordt bemoeilijkt door het gebrek aan scheepsruimte; de veilingen te Sydney en Melbourne zullen den 17^{den} Januari worden hervat.

Er is sprake van het wederom uitvaardigen door de Engelsche Regeering van een uitvoerverbod voor harde wolsoorten.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
7 Jan. 1916.....	43 1/2	35	32 1/2	28	25
31 Dec. 1915.....	43 1/2	35	32 1/2	28	25
7 Jan. 1915.....	24 1/2	26	25	21 1/2	18 1/2

SUIKER.

De vaste stemming op onze markt, welke wij in ons vorig bericht konden vermelden, maakte al spoedig plaats voor een flinke reactie, o.m. op berichten over moeilijkheden met den afzet naar Noord Frankrijk. Het aanbod was echter op de verlaagde prijzen niet groot, zoodat de week in herstel sloot op f 23 1/16 per Januari.

„ 23 5/8 „ Mei.

In Java suiker oogst 1916 ging in de afgeloopen week vrijwel niets om en de noteeringen bleven ongewijzigd.

De productie-cijfers van oogst 1915 der West Java fabrieken zijn thans verzameld; de productie in de residenties Cheribon, Tegal en Pekalongan blijkt ca. 245.000 picols bij 1914 te zijn achtergebleven. De cijfers zijn:

2.941.205 picols in 1915,
tegen 3.186.437 „ „ 1914,
en 3.158.054 „ „ 1913

volgens de statistiek van de makelaars Gijselman & Steup.

De productie van Europeesche bietsuiker wordt voor de campagne 1915/16 geraamd op 5.780.000 tons tegen eene productie van 7.630.000 tons in 1914/15 en 8.243.000 „ „ 1913/14

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam looperde maand (zonder certificaat)	Londen			New York 96° Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java fob.	Americ. Granu- lated spot	
8 Jan. 1916....	f 23,10	40/6	20/6	23/3	4,39 à 4,58
8 Jan. 1915....	„ 14,12	31/-	—	—	4,11
8 Jan. 1914....	„ 11,25	17/9	—	—	3,20 à 3,23

RUBBER.

In de afgeloopen week bleef de sterke navraag geregeld aanhouden, hetgeen een verdere niet onbelangrijke rijzing tengevolge had. Vooral de Januari-Maart positie was zeer gezocht en deze bedong in sommige gevallen een premie boven loco. De week eindigde kalmer met verkoopers van:

Hevea Crepe loco 4/3 1/4 einde vorige week 4/-
Januari-Maart 4/3 1/2 „ „ „ 4/-
April-Juni 4/3 „ „ „ 3/11
Juli-December 3/10 „ „ „ 3/7
Hevea Sheets r d. onder deze prijzen.
Para 4/1 einde vorige week 3/8 1/2

KOFFIE.

(Ontleend aan de statistiek der firma G. Duuring & Zoon.)

Aanvoeren en afleveringen, in duizenden balen.

Jaren	Europa		Vereenigde Staten van Noord-Amerika	
	Aan- voeren	Af- leveringen	Aan- voeren	Af- leveringen
1915	8.275	9.078	9.282	8.805
1914	8.716	11.658	7.372	7.575
1913	12.127	11.075	6.355	7.076
1912	9.924	10.475	6.908	6.822
1911	9.642	10.447	5.853	6.233

Zichtbare voorraad. in duizenden balen op 31 December.

	1915	1914	1913	1912	1911
Voorraad in Europa ..	3,530	4,333	7,275	6,223	6,774
Stoomend { Brazilië ..	1,355	1,012	995	1,217	710
n. Europa { Azië	119	—	42	64	32
Ver. Staten	5	§ 40	19	9	10
	5,009	5,385	8,331	7,513	7,526
Voorraad Ver. Staten ..	1,983	1,506	1,709	2,430	2,344
Stoomend { Brazilië ..	576	501	501	420	486
nr. Ver. St. { Azië	3	* —	53	9	19
	7,571	7,392	10,594	10,372	10,375
Voorraad in Rio	423	482	438	276	381
„ „ Santos ..	2,249	2,186	2,563	2,751	2,777
„ „ Bahia ..	29	31	70	38	33
Totaal	10,272	10,091	13,665	13,437	13,566
Op 30 November	10,429	10,117	13,141	12,861	13,420 ^t
Op 1 Juli	7,538	11,289	10,275	10,965	11,085

* geen opgave. § taxatie.

VETTEN EN OLIËN.

De aanhouding van verschillende ladingen „Packers products”, welke niet onwaarschijnlijk voor het „prize-court” gebracht zullen worden, oefent een ontwrichtenden invloed uit op den handel.

Vele Amerikaanse huizen toonen zich n.l. niet meer bereid, op de tot dusverre geldende conditie „levering franco wal Rotterdam” te verkoopen en offereeren slechts „f. o. b. New York”.

Het hiermede beoogde doel, alle risico's, verbonden aan transport, capture, renteverlies, koersschommelingen en kwaliteit af te wentelen op de schouder der koopers, lacht dezen in het geheel niet toe en hunnerzijds wordt dan ook niet de minste lust getoond, op deze nieuwe voorwaarde in te gaan.

In de afgelopen week bestond trouwens toch van de zijde der Margarine-industrie voor „Packers Products” weinig attentie. Meer kooplust was merkbaar voor het artikel katoenzaadolie, hetwelk nog op de oude condities aangeboden werd en waarin eenige ronde posten afgesloten werden tot \$ 23.— (tegen dagkoers = ongeveer f 51½) plaatscondities.

COPRA.

De stemming bleef deze week zeer vast, doch bij gebrek aan aanbod ging er niets om. De notering is op f 36⅝ voor Java f. m. s. aan te nemen.

Het artikel is ook op de buitenlandsche markten sterk gevraagd. Londen noteert £ 34.-/ koopers voor Ceylon, terwijl Marseille tot £ 36.-/ kooper is. De hooge en vooral voor Marseille moeilijk te verkrijgen vracht is mede oorzaak der hooge prijzen.

NOTEERINGEN.

8 Januari 1916	f 36⅝
31 December 1915	„ 36¼
8 Januari 1915	„ 43
8 Januari 1914	„ 36¼
20-25 Juli 1914 (ong.)	„ 28¾

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

8 Januari 1916. De markt opende in het nieuwe jaar vast. Door verdere rekvisities van de Britsche Regeering bleef het aanbod van ruimte zeer beperkt, waardoor thuisvrachten verder stegen. Voor hout van de Golf van Mexico naar Engeland was geen stoombootruimte te krijgen, niettegenstaande de recordvracht van 400/- per St. in uitzicht gesteld werd. Voor Nederlandsche rekening was eenige vraag van Zuid-Amerika naar Holland tot weinig hoogere vrachten. De verhooging was niet in overeenstemming met die op de Londensche beurs, vermoedelijk omdat bevrachters gebruik maken van de voorkeur der Nederlandsche rederijen voor Nederlandsche havens.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
3/8 Jan. 1916.	—	—	f 9.30	14/9	f 57.—	140/-
27/31 Dec. 1915.	—	—	„ 9.—	13/9	„ 54.—	125/-
4/9 Jan. 1915.	—	—	10/-	7/-	75/—	52/6
5/10 Jan. 1914.	—	6/-	2/-	2/-	14/3	14/3
Juli 1914.	11 d.	7/3	1/11¼	1/11¼	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
3/8 Jan. 1916	—	—	—	—
27/31 Dec. 1915	—	—	f 225.—	315/-
4/9 Jan. 1915	—	—	—	130/-
5/10 Jan. 1914	—	—	75/-	77/6
Juli 1914	f 12.—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Pots Middlesbro'
3/8 Jan. 1916	21/6	20/-	—	—
27/31 Dec. 1915	21/6	21/-	20/-	—
4/9 Jan. 1915	12/3	12/-	—	—
5/10 Jan. 1914	4/3	5/9	—	9/3
Juli 1914	4/3	5¼½	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
3/8 Jan. 1916	fr. 40.—	—	70/-	39/6	f 5.50	—
27/31 Dec. 1915	„ 43.—	65/-	70/-	40/-	„ 5.—	—
4/9 Jan. 1915	„ 15.—	20/-	26/3	19/9	„ 6.—	—
5/10 Jan. 1914	„ 5.50	7/4	8/-	14/6	3/-	—
Juli 1914	„ 7.—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
3/8 Jan. 1916	117/6	132/6	—	125/-
27-31 Dec. 1915	110/-	130/-	120/-	120/-
4/9 Jan. 1915	22/6	35/-	43/9	60/-
5/10 Jan. 1914	17/6	23/7½	—	21/3
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch pine per St. Pct. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACTEN.

De toestand blijft voor het Rijnvaartbedrijf ongunstig en zolang de oorlog voortduurt is daarin nauwelijks een verbetering te verwachten. In de zeehavens blijven de aanvoeren van massale producten voor den Rijn uit, in de vorige week is te Rotterdam slechts één enkele erlslading aangekomen, terwijl ook aan eene herleving van het exportverkeer van den Rijn naar de zeehavens voorloopig niet te denken valt.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Bovenrijn	Waterstand
	¼ lostijd	½ lostijd		
1-8 Jan. 1916	0,32½	0,42½	—	hoog
24-31 Dec. 1915	0,32½	0,42½	—	hoog
1-8 Jan. 1915	0,22½	0,32½	—	gunstig
1-8 Jan. 1914	0,37½	0,47½	0,80	gunstig
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

MOLESTVERZEKERING.

Tengevolge van de gevoelige verliezen, welke Nederlandsche Assurateurs in den laatsten tijd geleden hebben, zijn de molestpremie met ingang van 11 Januari met 50 % verhoogd.